
Historie

Faglig identitet

Hvad er fag?

-
- Fag er sociologiske fænomener, ikke genstande i et intellektuelt rum
 - Fag lever af sociologiske grunde: folk vil bruge tid og penge på dem.
 - Det vil de kun i det lange løb, hvis fagene kan bruges til de foreliggende intellektuelle opgaver.
 - Indirekte kommer fagene dermed til at afspejle intellektuelle forhold. Og det er vigtigt for deres succes, at de gør det godt.
-

Historie

Som intellektuelt objekt

Historie kan i sit fulde omfang defineres som *res gestae*: hvad menneskene har gjort og hvordan de har levet fra den fjerneste fortid til dagen i dag.

Inden for dette umådelige felt har faget historie en placering, der kan beskrives af en række typiske, centrale træk, som både har praktisk og erkendelsesmæssig relevans. Vigtige blandt disse centrale træk er:

- Tidsdimensionen
- Samfundsmæssigheden
- Tekstligheden
- Det empiriske balancepunkt

Disse typiske, centrale træk er med til at karakterisere faget historie over for andre fag; men de trækker ikke principielle grænser, som historikeren ikke har lov at krydse.

Tidsdimensionen

-
- *Historicitet*: Faget fokuserer på processer, der strækker sig gennem tiden. En struktur studeres typisk i relation til tidligere eller senere strukturer.
 - Afledt af dette: Beherskelse af de problemer, der er knyttet til tidsafstand, bliver et centralt metodisk problem.
-

Samfundsmæssigheden

-
- Faget fokuserer på fænomener, der direkte eller indirekte præger hele samfund eller store dele af dem.
 - De små enheder og de enkelte mennesker studeres som eksempler, eller fordi de anses for at spille en nøglerolle.
-

Tekstligheden

- Faget fokuserer på den del af historien, der primært skal studeres gennem tekster eller anden form for overleveret kommunikation.
 - Interessen tynder ud over for de ældste dele, som kun kan studeres arkæologisk, eller de nyeste, der kræver teknikker som deltagerobservation.
 - Tekstligheden er også metode: *den analytiske narrativ* som centralt redskab.
 - Ingen principiel forkastelse, hverken af den egentlige model, den grafiske fremstilling eller pseudo-modellen som redskaber.
-

Det empiriske balancepunkt

Noget om teori

-
- Begrebet "teori" defineres i modsætning til noget andet ("empiri" eller "praksis"). "Teori" drejer sig om abstraktion, systematik og årsagsforklaringer.
 - Teori er således et *relativt* begreb. *Al viden er teori* i forhold til den mangfoldighed, der observeres, eller den praksis, der beskrives.
 - Man kan altid dele et vidensfelt i en teoretisk og en empirisk del. Men så kan man fortsætte med at dele hver af de to halvdele, og hver af de dele, som fremkommer, og så videre. Ligegyldigt hvor man placerer sig inden for et felt af viden, er der en retning mod det mere empiriske og det mere teoretiske i forhold til den givne position.
-

Det empiriske balancepunkt

Ambitioner og praksis i faget historie

- Ambitionerne er - også her - brede: Fra den mest detaljerede empiri til de mest abstrakte teorier.
 - En (ofte instinktiv) fastholdelse af, hvad der reelt er et Popper'sk krav om falsificerbarhed: hvad der ikke kan tænkes prøvet er uden relevans.
 - Empirien står dermed relativt stærkt, både i den teoretiske forståelse af fagområdet og i den forskningsstrategiske vægtning af ressourcerne.
-

Faglig identitet som oplevelse

- Centralitet i offentligheden: stor interesse og urimelige krav.
 - Centralitet i den intellektuelle verden: Livlig udveksling i et overvældende antal retninger.
 - Stor frihed til at definere *sit* rum inden for det enorme historiske felt.
 - Store udfordringer efter at det gamle samfundsvidenskabelige erkendelsesparadigme er brudt sammen.
-